

Studieorlov okt.-dec. 2014

De 10 uger af min studieorlov har jeg tilbragt på The Union, Theological Seminary i New York. Der har jeg dels fulgt undervisning og deltaget i det inspirerende studiemiljø og dels arbejdet på mit eget projekt: Bonhoeffer og hans begreb om menighed og fællesskab.

Bonhoeffer opholdt sig i en periode i 1929 på The Union. Det var tiden, hvor liberalteologien fortsat havde godt fat i universitetet og kirken. Bonhoeffer opfattede begge dele som "skimmilk" og begyndte derfor at søge ud mod kirkerne i Harlem. Her oplevede han menigheder og et kirkeliv, som ganske slog benene væk under ham. Musikken var anderledes, omsorgen og sammenholdet uforligneligt, men frem for alt, og i modsætning til på Union og de nærliggende kirker, så var Kristus med i ligningen.

The Union er i dag, som dengang, et økumenisk Slaraffenland, med dybe rødder i det evangelisk-lutherske. Der er en multietnisk samling af studerende, som kommer fra alle mulige denominationer og en bred vifte af fag og arrangementer. Der undervises naturligvis også i de klassiske teologiske discipliner.

Jeg havde valgt undervisning i den amerikanske liberalteologi for at forstå den virkelighed, som Bonhoeffer dumpede ned midt i. Derudover deltog jeg i "Økoteologi og økokritik" for at få et indblik i et nutidigt problem med en teologisk vinkling. Endelig tog jeg også timer i gospelmusik, - et teoretisk-historisk indblik, - men også konkret korundervisning, hvor vi en gang ugentligt optrådte ved andagt.

Udover den økumeniske sjæl på The Union, - er der også en uovertruffen åben vilje til at diskutere alt, hvad der vedrører mennesker. Her indbydes til diskussionsaftener om "stigmatisering af muslimer", "materialisme", "homo-foragt i de sorte kirker", "Mellemøstkrisen" osv. Ved de daglige andagter eksperimenteres der med såvel musik, som meditation, dans, fællesspisning, ikke-kanoniske tekster, bøn og prædikenformer.

The Union er desuden velsignet med et af verdens største teologiske biblioteker "The Burke Library",

Som kilder til mit studie, har jeg bl.a. læst Bonhoffers: "Fællesliv", "Efterfølgelsen", "Ethics" og biografierne: Eric Metaxa: "Pastor, Martyr, Prophet, Spion" og Charles Marsch: "Strong Glory". Som forberedelse til undervisningen på The Union har jeg læst uddrag af Gary Dorriens "The Making of American Liberal Theology" og "Idealism, Realism and Modernity" og "The Oxford Handbook of Religion and Ecology".

New York - opholdet har endvidere givet mig et godt indblik i byens kirkeliv. New York er en meget moderne, fri og demokratisk by og det afspejles i kirkelivet, som er vidt forskellig fra den kultur, man finder længere vest på. Hver eneste søndag har jeg opsøgt en ny kirke. De fleste af kirkerne er konfessionsløse, hvilket sætter dem relativt fri, rituelt og til at tage sig af påtrængende problemer. Kirkerne gør meget ud af støtte og tale lige ind i menneskers problemer: enlige forældre, ensomhed, manglende forsikringer, hjemløshed, homoseksualitet, transkønnede, krigstraumatiserede, racisme osv. Og alle disse grupper opsøger faktisk kirkerne, således at der f.eks. er hjemløse i krypterne, suppekøkkener, samtalefora og rådgivning. Lidt koldt kan man sige, at det også er det, kirken skal leve af. For er der ingen menighed, er der heller ingen kirke og præst. Der skal arbejdes for at holde det hele i gang (medlemmerne betaler, hvorfor medlemstallet er vigtigt og der er offergang ved alle gudstjenester) og derfor er det også af pekuniære grunde vigtigt at lancere kirken som et sted, hvor man kan diskutere alt og hvor alle udsatte er velkomne. Kirkerne opleves endog som politiske. Man agiterer åbenlyst for demokratiske holdninger her (sundhedsreform, anerkendelse af immigranter, begrænsning af CO2 udslip og højere skat til de rigeste) og ved midtvejsvalget opfordrede man til, at menigheden bruger deres stemme.

Hvad selve gudstjenesten angår er en del af kirkerne meget mere uformelle end vores kirke. Det er både godt og skidt. Nogen steder har gudstjenesten mere mødekarakter end gudstjenestekarakter. Der er vidnesbyrd og meddelelser i lange baner, men man kan godt overveje, om det er det der giver

menigheden ejerskab. Menigheden læser tekster, kommer med emner til kirkebønnen, kommenterer prædiken, fortæller om deres arbejde i kirken og opfordrer andre til at gå med, byder velkommen osv. osv.

Man kan sige, at jeg kirkeligt mødte en by og en kultur, som er ikke står stille. Man tager hele tiden temperaturen på menigheden. Prædikerne er inspirerende både retorisk og indholdsmæssigt. Ligesom musik og salmesang er en god blanding af klassisk og moderne.

Jeg har utvivlsomt fået et bedre indtryk af The Union, end Bonhoeffer fik. Der er også løbet meget vand i åen siden da. Bonhoeffer ville have glædet sig over det kristne mod og pågåenhed, som præger både universitet og kirken. Og han ville tydelig have set den opgave, som mange her tager på sig: at gøre Kristus til "Midleren", hvorigennem mennesker skal leve og dø. Der bliver "drevet på Kristus" alle vegne og en mangfoldighed af mennesker bærer dagligt store byrder for at det kristne fællesskab må styrkes.